Author also notes that investigator's awareness of ECHR practices (criminal cases), reflecting the procedural and forensic aspects, will improve the cognitive activity at the preparatory stage of the crime scene examination.

Author concludes that availability of preliminary data on the crime scene accelerates the investigator's office work – one may familiarize quickly with the ECHR decisions to avoid tactical and procedural errors during the examination of the crime scene. At the same time, author notes that the state should facilitate the ECHR practice analysis by these authorized subjects and therefore should develop and publish special periodicals with ECHR decisions in criminal cases. It is proposed, taking into account the workload of the investigator: 1) to present only a brief summary of the situation described in a particular ECHR decision in these periodicals and only those forensic and procedural aspects which may be used in one's work, i.e. a brief overview of such decisions with relevant ECHR opinions; 2) to develop criteria for the distribution of such ECHR decisions in the periodicals to facilitate fast search.

Keywords: crime scene examination, criminal proceeding, investigative (search) actions, practice of European Court of Human Rights, investigator.

DOI:10.33766/2524-0323.94.119-128

УДК 351.741(479.22)

Кисильова К. В., кандидат юридичних наук, доцент кафедри фундаментальних та юридичних дисциплін факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ (м. Харків, Україна)

e-mail: kisileva.k@ukr.net

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-6872-5209>

ОСОБЛИВОСТІ ЗАЛУЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОСТІ ДО ЗДІЙСНЕННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ГРУЗІЇ

Досліджено особливості залучення громадськості до здійснення поліцейської діяльності в Грузії. Наголошено, що реформування вітчизняної системи правоохоронних органів у контексті модернізації нашої держави зумовлює необхідність урахування апробованих зарубіжних підходів до оптимізації поліцейсько-правової сфери. Аналізуючи діяльність громади та поліції Грузії, варто зазначити, що побудова партнерства між поліцією і суспільством є складним і багатогранним, трудомістким процесом, що вимагає змін на будь-якому рівні і в будь-якій сфері поліцейської діяльності та врахування специфіки завдань задля успішного здійснення вищезазначених моделей взаємодії в довгостроковій перспективі. Зауважено, що від правильного розуміння концепції діяльності поліції й населення на засадах партнерства залежить ефективність охорони публічного порядку та публічної безпеки.

Ключові слова: громадськість, партнерство, поліція, діяльність, досвід, Грузія, Україна.

Постановка проблеми. Нова сучасна правоохоронна система Грузії була побудована на міжнародному досвіді, у першу чергу, країн Європи, враховуючи не-

обхідність сприйняття такого досвіду та можливість його адаптування з урахуванням національних умов. Вважається, що грузинський досвід реформування МВС отримав позитивну оцінку західних та українських спеціалістів й експертів як найуспішніший на території колишнього Радянського Союзу. Одним із позитивних результатів реформи стала суттєва зміна відношення громадян до правоохоронних органів. Професія поліцейського стала викликати повагу, громадяни вже не бачили в працівникові поліції злочинця в погонах, а тільки їх захисника та захисника справедливості [1].

Основними пріоритетами під час реформування поліції в Грузії були проголошені боротьба з корупцією, підвищення іміджу роботи в поліції та зростання рівня довіри населення до працівників поліції. Вищезазначені напрямки розвитку ефективної роботи поліції вимагають щоденної, трудомісткої та вимогливої праці від поліцейських, оскільки від раціонального використання наявних у поліції ресурсів залежить зміцнення в громадян відчуття захищеності та безпеки, що в подальшому виявляється у високих показниках рівня довіри населення як до окремого працівника поліції, так і до структури взагалі.

Сьогодні Україна отримала унікальний історичний шанс – шляхом докорінної перебудови системи правоохоронних органів перетворити Національну поліцію України на орган, пріоритетним напрямом діяльності якого є забезпечення охорони прав і свобод людини, протидія злочинності, підтримання публічної безпеки й порядку.

При тому реформування правоохоронного органу має спиратися на міжнародно-правові та європейські стандарти поліцейської роботи, здобутки світового поліцейського співтовариства. Особливо це стосується досвіду тих країн, які мають з Україною спільне минуле та схожі проблеми у сфері державного будівництва та його правового забезпечення [2, с. 1]. Досить доречно буде зупинитися на особливостях діяльності поліції Грузії, адже поліцейська система країни відноситься до найбільш ефективно діючої системи у світі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загальні питання діяльності правоохоронних органів зарубіжних країн розглядали у своїх працях такі вчені, як: В. Б. Авер'янов, О. М. Бандурка, О. О. Бандурка, Ю. П. Битяк, В. М. Бевзенко, В. С. Венедіктов, В. М. Гаращук, І. С. Гриценко, С. М. Гусаров, В. С. Гуславський, В. О. Заросило, Д. П. Калаянов, О. М. Клосев, В. В. Ковальська, Т. О. Коломонець, В. К. Колпаков, А. Т. Комзюк, В. В. Коноплєв, О. П. Коренєв, М. В. Корнієнко, С. О. Кузнєченко, А. М. Куліш, М. Н. Курко, К. Б. Левченко, О. А. Мартиненко, Н. П. Матюхіна, Р. С. Мельник, О. М. Музичук, В. Я. Настюк, О. В. Негодченко, С. В. Петков, Г. О. Пономаренко, О. С. Проневич, О. Ю. Синявська, Ю. Ф. Кравченко, В. В. Чумак, Х. П. Ярмачі та інші. Незважаючи на численні дослідження, у вітчизняній адміністративно-правовій науці відсутня традиція системного дослідження позитивного грузинського досвіду щодо залучення громадськості до здійснення поліцейської діяльності. Натомість реформування вітчизняної системи правоохоронних органів у контексті модернізації нашої держави зумовлює необхідність урахування апробованих зарубіжних підходів до оптимізації поліцейсько-правової сфери.

Формулювання цілей. Метою статті є дослідження досвіду залучення громадськості до здійснення поліцейської діяльності в Грузії, а також аналіз можливості використання його в Україні.

Виклад основного матеріалу. Усвідомлюючи важливість налагодження соціального зворотного зв'язку поліції та населення, керівництвом МВС Грузії було на законодавчому рівні запроваджено пріоритетний принцип партнерства. Зокрема, Закон Грузії «Про поліцію» у главі 2 містить вичерпний перелік принципів, на яких будується поліцейська діяльність [3]. Що стосується принципів діяльності поліції Грузії, то це питання регулює ст. 8 Закону Грузії «Про поліцію», де зазначено, що поліцейські у своїй діяльності неухильно дотримуються принципів захисту й поваги основних прав і свобод людини, законності, неприпустимості дискримінації, пропорційності, здійснення дискреційних повноважень, політичної нейтральності та прозорості діяльності поліції [3]. Тож розглянемо кожен окремо.

Принцип законності. Поліцейські заходи, що застосовуються поліцейськими, повинні випливати з принципів верховенства закону і передбаченого законом застереження. Згідно з принципом верховенства закону, превентивні заходи та заходи реагування на правопорушення повинні відповідати вимогам закону. Згідно з принципом застереження щодо закону застосування поліцейських заходів, що обмежують права і свободи людини, визнані Конституцією Грузії, допускається лише на підставі закону [4, с. 96].

Принцип захисту і поваги основних прав і свобод людини. Форми, методи і засоби здійснення діяльності поліції не повинні зазіхати на честь і гідність людини, порушувати права людини на життя, фізичну недоторканність і право власності, а також інші основні права і свободи, заподіювати невинуватій шкоди навколишньому середовищу. При проведенні поліцейських заходів не допускається застосування тортур, нелюдське і принижуюче гідність поводження [4, с. 95–96; 5, с. 139].

Принцип пропорційності. Поліцейський захід має слугувати досягненню легітимної мети. Обраний поліцейський захід мусить бути найбільш придатним, необхідним і пропорційним. Зупинимось на цьому детальніше. Обраний поліцейський захід є найбільш придатний, якщо його застосування дозволяє досягти легітимної мети. Обраний поліцейський захід є найбільш необхідним, якщо неможливо використати інший засіб, який при досягненні легітимної мети заподіяв би найменшу шкоду, як адресату заходів, також іншій особі. Застосований поліцейський захід є пропорційним, якщо шкода, заподіяна правовому благу, що охороняється законом, не перевищує благо, для захисту якого вона була застосована. Правові дії поліції припиняються, якщо мета цих дій досягнута або очевидна неможливість досягнення мети [4, с. 96].

Принцип неприпустимості дискримінації. Поліція зобов'язана поважати і захищати права і свободи людини незалежно від раси, кольору шкіри, мови, статі, віку, релігії, політичних та інших переконань, національної, етнічної та соціальної приналежності, походження, майнового стану, місця проживання та інших характеристик [4, с. 96].

Принцип політичної нейтральності. Поліцейський здійснює свої повноваження з дотриманням принципу безпартійності. Поліцейський не має права використовувати своє службове становище в партійних інтересах якогось політичного суб'єкта [4, с. 96; 6, с. 48].

Принцип здійснення дискреційних повноважень. Поліція з метою виконання своїх функцій діє на основі дискреційних повноважень у випадках і межах, передбачених законом. Поліцейський правомочний вирішувати питання про застосування поліцейських заходів. Поліцейському надається свобода вибору найбільш прийняттого з декількох поліцейських заходів, передбачених законодавством Грузії, відповідно до принципу пропорційності. За наявності декількох поліцейських заходів щодо запобігання небезпеці, передбачених законодавством Грузії, застосування одного з них є достатнім [4, с. 96–97].

Принцип прозорості діяльності поліції. Поліція зобов'язана надавати публічну інформацію про свою діяльність державним органам, громадським організаціям і зацікавленим особам у порядку, встановленому законодавством Грузії. Поліція зобов'язана своєчасно надавати об'єктивну інформацію про свою діяльність громадськості та засобам масової інформації без розголошення інформації, що містить державну, професійну, комерційну таємницю, персональних даних і матеріалів слідства, крім випадків, передбачених законом. Поліція обробляє персональні дані відповідно до законодавства Грузії про охорону персональних даних, якщо цим Законом не встановлено інше [4, с. 96; 7, с. 296].

Вищеперераховані принципи діяльності є визначальними та базовими для діяльності всіх підрозділів грузинської поліції.

Зокрема, про важливість співпраці громадськості та поліції деталізовано в принципі відкритості та прозорості, що означає обов'язок органів поліції інформування органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також громадськості про свою діяльність, здійснювати оприлюднення нормативно-правових актів, що регламентують діяльність поліції, залучати громадськість до обговорення проектів нормативно-правових актів, що стосуються прав і свобод людини [8, с. 113; 9].

З метою недопущення інцидентів неправомірної співпраці інститутів громадянського суспільства та поліції та у зв'язку з вектором розвитку Грузії на євроінтеграцію для працівників поліції постало завдання налагодження співпраці з суспільством. У цьому контексті в Грузії запроваджено та взято до імплементації наукове дослідження Організації з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ) «Найкраща практика побудови партнерства між поліцією і обществом». Ця концепція поставила для поліції Грузії такі завдання, як:

- бути впізнаною і доступною для населення;
- знати населення на підвідомчій території та бути відомою йому;
- відгукуватися на потреби населення;
- прислухатися до нагальних питань громадян;
- залучати та мобілізувати населення;
- звітувати про свої дії та досягнуті результати [10].

Такі принципи роботи, як упізнаваність і доступність, вимагають, щоб персонал поліції був легко доступним для жителів цього району, що легко забезпечується їхньою впізнаваністю і не викликає дискомфорту присутності на території району. Щоденні особисті контакти також можуть допомогти місцевому населенню ближче познайомитися зі «своїми» поліцейськими [11, с. 37].

Відгукуватися на потреби населення – найважливіший принцип поліцейської діяльності, заснованої на демократичних принципах, що означає, що поліція чуйно реагує на всі (насувні) потреби і проблеми всіх місцевих жителів і докладає всіх зусиль для негайного сприяння в неупередженій формі, проявляючи співчуття до нужденних у допомозі та поважаючи права людини [12]. Їхні послуги повинні бути спеціально пристосовані до норм і системи цінностей жителів району, у якому працює поліція [13, с. 10].

Звітувати про свої дії та досягнуті результати означає відкритість працівників поліції Грузії під час здійснення ними функцій і завдань, включаючи поведінку конкретних співробітників поліції, стратегії проведення поліцейських операцій, процедури призначення і виконання бюджету. Поліція також зобов'язана на добровільній основі надавати громадськості інформацію і підтримку. Поліція повинна нести відповідальність перед законом, а її діяльність має бути прозорою і підзвітною суспільству [14, с. 4].

Особливістю взаємодії між поліцією та громадянським суспільством Грузії є активне впровадження новітніх систем їх спільної співпраці. На сьогодні в Грузії, з метою зниження рівня злочинності у районах і підвищення рівня, безпеки запроваджено такі моделі взаємодії населення та поліції, як: «САРА» (сканування, аналіз, реакція, аналітична оцінка – далі САРА) [15] та Модуль аналізу проблем [16].

САРА, як сучасна модель взаємодії громадськості та поліції в Грузії, передбачає цілий блок послідовних дій, орієнтованих на вирішення спільних актуальних питань.

I блок «Сканування» – на цьому етапі поліція та громадськість разом визначають, чи мало місце адміністративне правопорушення, визначають його кваліфікацію в районі обслуговування з метою забезпечення безпекового режиму на відповідній території громади. «Сканування» передбачає те, що громада самостійно обирає одну проблему зі складеного списку та спільно з поліцейськими встановлюють пріоритети, чітко формулюють проблеми.

Потім розпочинається наступний блок, що має назву «Аналіз». Здійснюється у так званій формі «трикутника» та передбачає опис проблеми (злочину, правопорушення) крізь призму трьох складових: жертва, правопорушник, місце скоєння злочину. На цьому етапі поліція та громада виявляють і визначають первопричину скоєного та визначають потенційних правопорушників, свідків із метою подальшого залучення останніх для співпраці.

III блок має назву «Реакція». Під час взаємодії на цьому етапі роботи поліція та громада повинні знайти відповіді на такі питання: які стратегії необхідно використовувати для зниження гостроти або усунення проблеми? Що ще слід зробити? Хто повинен виконувати дії? Коли це необхідно зробити? [17]

Завершальним блоком реалізації моделі САРА є «Аналітична оцінка», зміст якої повинен дати відповіді на такі запитання: який результат зроблених зусиль? Наскільки ефективною виявилася стратегія? Тобто, останній блок моделі взаємодії між поліцією та громадою в Грузії «САРА» надає оцінку ефективності такої співпраці та визначає їх недоліки та можливі шляхи усунення. Під час цього блоку поліція та громада, виконуючи спільні функції з охорони публічного порядку та публічної безпеки, визначають результати своєї діяльності та її ефективність.

Наступною моделлю взаємодії громади та поліції є «Модуль аналізу проблем», котра передбачає форму взаємодії «трикутник», що є аналогічним при здійсненні моделі взаємодії «САРА», але зі своїми особливостями. Так для формалізації процесу вирішення проблем необхідно поліції та громаді розробити плани забезпечення публічної безпеки населення та публічного порядку в місцях великого скупчення населення, які включають чітку постановку проблеми; узгоджені заходи з її вирішення; закріплення завдань за конкретними членами робочої групи; мету і показники їх успішної реалізації, а також дані оглядів, проведених на регулярній основі [18, с. 1].

У рамках вищезазначених моделей взаємодії громада з поліцією співпрацюють у таких формах, як:

- 1) заходи щодо посилення громадського контролю;
- 2) створення груп сусідського нагляду;
- 3) розвиток програм «співробітник групи громадського патрулювання», що дозволяють цивільним особам у формі надавати допомогу співробітникам поліції в діях, не пов'язаних з оперативною роботою;
- 4) використання заходів самооборони;
- 5) використання посередництва під час вирішення місцевих конфліктів [11; 7, с. 270-272].

Висновки. Отже, аналізуючи діяльність громади та поліції Грузії, варто зазначити, що побудова партнерства між поліцією і суспільством є складним і багатогранним, трудомістким процесом, котрий вимагає змін на будь-якому рівні і в будь-якій сфері поліцейської діяльності та врахування специфіки завдань задля успішного здійснення вищезазначених моделей взаємодії в довгостроковій перспективі.

Водночас така взаємодія з суспільством підвищує і довіру населення до поліції. Громадяни усвідомлюють, що від них залежить забезпечення власної безпеки. За рахунок такого партнерства громадяни починають відчувати за собою частину відповідальності за підтримання належної якості життя і вирішення соціальних проблем у своєму районі [19, с. 185].

Таким чином, від правильного розуміння концепції діяльності поліції та населення на засадах партнерства залежить ефективність охорони публічного порядку та публічної безпеки. Забезпечення належного розуміння концепції діяльності поліції та населення на засадах партнерства вимагає постійних зусиль, у тому числі з боку поліції. Наприкінці зауважимо, що, на нашу думку, досвід залучення громадськості до здійснення поліцейської діяльності в Грузії заслуговує на

увагу і може бути використаний для вдосконалення діяльності та подальшого розвитку системи МВС України.

Перспективними напрямками подальших досліджень вважаємо вивчення досвіду залучення громадськості до здійснення поліцейської діяльності в інших країнах Європи.

Використані джерела:

1. Правовое положение полиции Грузии. URL: http://e-notabene.ru/pm/article_13947.html. (дата звернення: 21.03.2021).
2. Братель С. Г. Адміністративна (поліцейська) діяльність органів внутрішніх справ: [цикл наукових праць] / С. Г. Братель. Київ, 2015. 11 с.
3. Закон Грузії «О полиции» от 04.10.2013 № 1444-ІІІ. URL: <https://matsne.gov.ge/ru/document/download/2047533/1/ru/pdf>. (дата звернення: 21.03.2021).
4. Чумак В. В. Принципи діяльності поліції Грузії: адміністративно-правовий аспект. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2015. Т. 1. № 15. С. 95–97.
5. Чумак В. В. Департамент муніципальної поліції Естонської Республіки як суб'єкт реалізації правоохоронної функції держави. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2017. № 4 (89). С. 138–142.
6. Чумак В. В. Особливості діяльності муніципальної поліції в Литовській Республіці. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2015. № 4 (78). С. 47–52.
7. Чумак В. В. Адміністративно-правові засади діяльності поліції Грузії, країн Балтії та України: порівняльний аналіз: монографія. Харків: Константа, 2019. 490 с.
8. Фільштейн І. В. Правова регламентація та організаційні засади створення та діяльності поліції Грузії: узагальнення досвіду: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2016. 220 с.
9. საქართველოს შიდაგაზაქვერძის სამინისტრო (Міністерство внутрішніх справ Грузії). URL: <https://info.police.ge/>. (дата звернення: 21.03.2021).
10. Наилучшая практика построения партнерства между полицией и обществом // ОБСЕ. Вена. Май, 2008. URL: <https://www.osce.org/ru/secretariat/32548?download=true>. (дата звернення: 21.03.2021).
11. Botterman T. Community Policing in the Former Yugoslav Republic of Macedonia: Challenges and Recommendations (Контрольная миссия ОБСЕ в Скопье, 2007). Р. 31.
12. United Nations, Draft UN Technical Guidance on Community-based Policing Techniques. Р. 10f.; Верховный Комиссар по делам национальных меньшинств (HCNM) (2006), Recommendations on Policing in Multi-Ethnic Societies, Гаага 2006. С. 7 + 24, Рек. 1+16; ОБСЕ. Руководство по демократическим принципам полицейской деятельности, составленное Старшим советником Генерального секретаря ОБСЕ по вопросам полицейской деятельности / ОСВГПД ОБСЕ. Вена, 2006. С. 13–31, § 3–79. URL: http://police.homeoffice.gov.uk/news-andpublications/publication/community-policing/policing/Community_engagement_lit_rev.pdf?view=Binary. (дата звернення: 21.03.2021).
13. Myhill A. Engagement in Policing. Lessons from the Literature. London: Home Office, 2005. Р. 10.
14. Harris F. The Role of Capacity-Building in Police Reform (OSCE Mission in Kosovo, Department of Police Education and Development, Pristina 2005); High Commissioner on National Minorities. *Recommendations on Policing in Multi-Ethnic Societies*. The Hague, 2006. URL: http://www.osce.org/documents/hcnm/2006/02/17982_en.pdf. (Р. 22–25, Rec. 15f). (дата звернення: 21.03.2021).

15. CAPA. URL: <http://www.crimereduction.homeoffice.gov.uk/learningzone/sara.html>. (дата звернення: 21.03.2021).
16. Модуль аналізу проблем. URL: <http://www.popcenter.org/learning/pam>. (дата звернення: 21.03.2021).
17. Миссия ОБСЕ в Косово / Департамент охраны и общественной безопасности / ICITAP 2007: Таблица модели решения проблем CAPA, Приштина, 2007.
18. Saferworld. Creating Safer Communities. Lessons from South Eastern Europe, London, 2006. P. 11;
19. Кобзар О. Ф. Поліцейська діяльність в Україні: адміністративно-правовий аспект : монографія. Харків ; Дніпропетровськ : Панов, 2015. 316 с.

References:

1. Pravovoe polozhenye polytsyy Hruzyy. URL : http://e-notabene.ru/pm/article_13947.html. [in Russian].
2. Bratel, S. H. (2015) Administratyvna (politseiska) diialnist orhaniv vnutrishnikh sprav : [tsykl naukovykh prats] / S. H. Bratel. Kyiv. [in Ukrainian].
3. Zakon Hruzyy «O polytsyy» ot 04.10.2013 № 1444-lb. URL: <https://matsne.gov.ge/ru/document/download/2047533/1/ru/pdf>. [in Ukrainian].
4. Chumak, V. V. (2015) Principles of Georgian police: administrative and legal aspect. *Pryntsypy diialnosti politsii Hruzii: administratyvno-pravovyi aspekt. Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu - Scientific Bulletin of the International Humanities University*. 2015. Vol. 1, 15, 95–97. [in Ukrainian].
5. Chumak, V. V. (2017) Departament munitsypalnoi politsii Estonskoi Respubliki yak sub'iekt realizatsii pravookhoronnoi funktsii derzhavy. *Naukovyi visnyk Dnipropetrovskoho derzhaonoho universytetu vnutrishnikh sprav - Scientific Bulletin of Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs*, 4 (89), 138–142. [in Ukrainian].
6. Chumak, V. V. (2015) Osoblyvosti diialnosti munitsypalnoi politsii v Lytovskii Respublitsi. *Naukovyi visnyk Dnipropetrovskoho derzhaonoho universytetu vnutrishnikh sprav - Scientific Bulletin of Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs*, 4 (78), 47–52. [in Ukrainian].
7. Chumak, V. V. (2019) Administratyvno-pravovi zasady diialnosti politsii Hruzii, krain Baltii ta Ukrainy: porivnialnyi analiz : monohrafiia. Kharkiv: Konstanta. [in Ukrainian].
8. Filshtein, I. V. (2016) Pravova rehlementatsiia ta orhanizatsiini zasady stvorennia ta diialnosti politsii Hruzii: uzahalennia dosvidu. *Extended abstract of candidate`s thesis*. Kyiv. [in Ukrainian].
9. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო (Ministerstvo vnutrishnikh sprav Hruzi). URL : <https://info.police.ge/>. [in Georgian].
10. Nayluchshaia praktyka postroyeniya partnerstva mezhdu polytsyei y obshchestvom / OSCE. Vena. Mai, 2008. (2008) N. p. URL : <https://www.osce.org/ru/secretariat/32548?download=true>. [in Russian].
11. Botterman, T. (2007) Community Policing in the Former Yugoslav Republic of Macedonia: Challenges and Recommendations (Kontrolnaia myssyia OBSE v Skope, 2007), 31. [in English].
12. United Nations, Draft UN Technical Guidance on Community-based Policing Techniques. R. 10f.; Verkhovnyi Komysar po delam natsyonalnykh menshynstv (HCNM) (2006), Recommendations on Policing in Multi-Ethnic Societies, Haaha 2006. S. 7 + 24, Rek. 1+16; OBSE. Rukovodstvo po demokratycheskym pryntsypam polytseiskoi deiatelnosti, sos tavlennoe Starshym sovetnykom Heneralnoho sekretaria OBSE po voprosam polytseiskoi

deiatelnosti/OSVPD OBSE. Vena, 2006, 13–31, part. 3–79. (2006) URL : <http://police.homeoffice.gov.uk/news-andpublications/publication/>. [in English].

13. Myhill, A. (2005) Engagement in Policing. Lessons from the Literature. London : Home Office, p. 10. [in English].

14. Harris, F. (2006) The Role of Capacity-Building in Police Reform (OSCE Mission in Kosovo, Department of Police Education and Development, Pristina 2005); High Commissioner on National Minorities. Recommendations on Policing in Multi-Ethnic Societies. The Hague, 2006. URL : http://www.osce.org/documents/hcnm/2006/02/17982_en.pdf. (22-25, Rec. 15f). [in English].

15. SARA. N. d. N. p. URL: http://www.crimereduction.homeoffice.gov.uk/learnin_gzone/sara.html. [in English].

16. Modul analizu problem. N. d. N. p. URL: <http://www.popcenter.org.learning/pam>. [in Ukrainian].

17. Myssyia OBSE v Kosovo / Departament okhrany y obshchestvennoi bezopasnosti / ICITAP 2007: Tablytsa modely resheniya problem SARA, Pryshtyna. [in Russian].

18. Saferworld. (2006) Creating Safer Communities. Lessons from South Eastern Europe, London, 11. [in English].

19. Kobzar, O. F. (2015) Politseiska diialnist v Ukraini: administratyvno-pravovyi aspekt : monohrafiia. Kharkiv ; Dnipropetrovsk : Panov. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редколегії 23.03.2021

Кисилёва К. В., кандидат юридических наук, доцент кафедры фундаментальных и юридических дисциплин факультета № 6 Харьковского национального университета внутренних дел (г. Харьков, Украина)

ОСОБЕННОСТИ ПРИВЛЕЧЕНИЯ ОБЩЕСТВЕННОСТИ К ОСУЩЕСТВЛЕНИЮ ПОЛИЦЕЙСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В ГРУЗИИ

Исследованы особенности привлечения общественности к осуществлению полицейской деятельности в Грузии. Отмечено, что реформирование отечественной системы правоохранительных органов в контексте модернизации нашего государства предопределяет необходимость учета апробированных зарубежных подходов к оптимизации полицейско-правовой сферы.

Подчеркнуто, что от правильного понимания концепции деятельности полиции и населения на основе партнерства зависит эффективность охраны общественного порядка и общественной безопасности.

Ключевые слова: общественность, партнерство, полиция, деятельность, опыт, Грузия, Украина.

Kysylova K., Candidate of Law, Associate Professor of the Department of Fundamental and Legal Disciplines of the Faculty № 6 Kharkiv National University of Internal Affairs (Kharkiv, Ukraine)

FEATURES OF PUBLIC INVOLVEMENT IN POLICING IN GEORGIA

The new modern law enforcement system of Georgia was built on international experience, first of all, European countries, taking into account the need to perceive such experience

and the possibility of its adaptation, taking into account national conditions. It is believed that Georgian experience in reforming the Ministry of Internal Affairs received a positive assessment of Western and Ukrainian specialists and experts as the most successful in the territory of the former Soviet Union. One of the positive results of the reform has become a significant change in the relationship of citizens to law enforcement agencies. The profession of police officer began to call respect, citizens have no longer seen in the police officer of the offender in uniforms, but only their defender and the defender of justice

Analyzing the activities of the community and police of Georgia, it should be noted that the construction of a partnership between the police and society is a complex and multifaceted, time-consuming process that requires changes at any level and in any field of police activity and taking into account the specifics of the tasks for successful. Implementation of the above-mentioned models of interaction in the long run.

At the same time, such interaction with society increases and trust in the police. Citizens are aware that they depend on their own security. Due to such a partnership, citizens begin to feel part of the responsibility for maintaining proper quality of life and solving social problems in its area.

Thus, from the correct understanding of the concept of police activities and the population on the principles of partnership depends on the effectiveness of public order and public security. At the end, we note that, in our opinion, the experience of involving the public to the implementation of police activity in Georgia deserves attention and can be used to improve the activities and further development of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine.

Keywords: public, partnership, police, activity, experience, Georgia, Ukraine.

DOI:10.33766/2524-0323.94.128-140

УДК 343.37:334.72

Лисенко В. В., доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінального процесу та криміналістики Університету державної фіскальної служби України (м. Ірпінь, Україна)

e-mail: charly_niron@i.ua

ORCID iD : <https://orcid.org/0000-0003-1541-5105>

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗЛОЧИННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЩОДО ЛЕГАЛІЗАЦІЇ (ВІДМИВАННЯ) МАЙНА, ОДЕРЖАНОГО ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ)

На підставі аналізу судової практики наведено сучасний зміст злочинної діяльності щодо легалізації (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом. Виокремлено предикатні кримінальні правопорушення та наведено характеристику безпосереднього механізму легалізації (відмивання) такого майна з використанням банківських установ, суб'єктів господарювання з ознаками фіктивності, можливостей фізичних осіб та фізичних осіб-підприємців. Наведено типові сліди, що свідчать про вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ст. 209 КК України. Визначені проблемні сторони призначення кримінального покарання за вчинення таких кримінальних правопорушень.